

תרומות חברות ציבוריות בישראל

הקדמה ורקע**1****ממצאים עיקריים****2****השוואת דפוס התרומה בין ענפי הכלכלה השונים****3****פירוט התורמות המובילות לפי ענף כלכלי****4**

הקדמה ורקע

מעלה

מעלה הוא ארגון גג של כ-135 חברות מהמובילות במשק הישראלי, הפועל לקידום נושאים של אחריות תאגידית ולפיתוח הסטנדרטים של ניהול אחראי בישראל.

מאז נוסד ב-1998, מעלה (ע.ר) פיתח סט ייחודי של כלים וידע בתחום הסטנדרטים הוולונטאריים של האחריות התאגידית בישראל במטרה להגביר את ההשפעה החיובית של עסקים על החברה והסביבה. תהליכי עבודה אלו זוכים לרמה גבוהה של לגיטימציה ואמון מצד המגזרים העסקי, החברתי והמשלתי. הפלטפורמות הייחודיות של מעלה כוללות בין היתר רשת עמיתים לומדת, אשר לאורך השנים הוכיחה עצמה ככלי אפקטיבי לפיתוח והטמעה של נושאים חברתיים בעסקים כגון רתימת מעסיקים להגברת גיוון בתעסוקה. זאת לצד דירוג מעלה המהווה את הדירוג היחידי לאחריות תאגידית של חברות בישראל וזוכה לרמה גבוהה של אמון ולגיטימציה כמסגרת להגדרת סטנדרטים וולונטריים בתחום האחריות התאגידית.

המכון למשפט ופילנתרופיה

המכון למשפט ופילנתרופיה פועל בפקולטה למשפטים באוניברסיטת תל אביב לפיתוח מחקר, הוראה והכשרה לקידום פילנתרופיה בישראל, ולשילוב מיטבי של פילנתרופיה במדיניות החברתית והכלכלית בישראל. שאלת המפתח שלנו היא "מה תפקידו של מימון פרטי (תרומות) בקידום החברה בישראל?" בהקשר זה אנו חוקרים למשל כיצד מאפיינים של ישראליות באים לידי ביטוי בעשייה פילנתרופית, מהם החסמים המשפטיים שיש להסיר על מנת לעודד תרומות פילנתרופיות בישראל, באילו תנאים מצויה הפילנתרופיה בהלימה עם עקרונות של צדק, מה הקשר בין פילנתרופיה והשקעות אימפקט ועוד.

ממצאים עיקריים

תובנות עיקריות

- סכום התרומה הכולל של החברות הציבוריות בישראל בשנת 2024 גדל בכ- 86 מיליון ₪ בהשוואה לשנה קודמת, והגיע ל- 680 מיליון ₪. זהו גידול של 14%. וזאת לאחר גידול חסר תקדים ב- 41% בסך התרומות של חברות ציבוריות בשנת 2023 בהשוואה לשנת 2022.
- כמעט כל הגידול בתרומות בשנת 2024 נובע מהגידול בתרומות שלושה מהבנקים הגדולים. גידול זה אף פיצה על הקיטון בתרומות של חברות רבות אחרות: 112 חברות הקטינו את תרומתן בשנת 2024. זאת בהשוואה לפחות מ- 64 חברות שהקטינו את תרומתן בכל אחת משלוש השנים הקודמות.

- עשר החברות הציבוריות שתרומתן היא הגדולה ביותר תרמו 62% מכלל תרומות החברות הציבוריות.
- חציון אחוז התרומה מהרווח לפני מס של כלל החברות הציבוריות התורמות אשר סיימו את השנה ברווח, היה 0.38%, דומה לממוצע של 0.38% באחד עשר השנים הקודמות. הנתון החציוני של החברות הציבוריות הרווחיות בדירוג מעלה והחברות במדד ת"א 35 היה גבוה משמעותית ועמד על 0.56% ו-0.54% בהתאמה.

תמונת מצב

2023	2024	
509	502	מספר חברות שנסקרו
224	209	מספר חברות תורמות
593,839,513 ₪	697,900,954 ₪	סה"כ התרומה
94%	95%	שיעור התרומות הכספיות מתוך כלל התרומות
125	71	מספר חברות תורמות שהגדילו תרומה בהשוואה לשנה קודמת
54	112	מספר חברות תורמות שהקטינו תרומה בהשוואה לשנה קודמת
173	86	תוספת תרומות משנה קודמת, במיליוני ₪
71	117	תוספת תרומות מ-10 התורמות הגדולות, במיליוני ₪

- סכום התרומה הכולל של החברות הציבוריות בשנת 2024 גדל ב-86 מיליון ₪ והגיע ל-680 מיליון ₪, גידול של 14% לעומת 2023.
- עשר החברות אשר השיאו את התרומות הגדולות ביותר הגדילו את תרומותיהן בסך הכל ב-117 מיליון ₪. כלומר, הגידול בתרומות של התורמות הגדולות הוא המקור לגידול בסך התרומות בשנת 2024. יתרה מזאת, גידול זה מפצה על הקיטון בסך התרומות של יתר החברות. קיטון שבא לידי ביטוי גם בכך שיותר חברות הקטינו את תרומתן (112) מאשר חברות שהגדילו תרומתן (71).

חציון אחוז התרומה מהרווח של חברות בדירוג מעלה ובמדד תל אביב גבוה, בהשוואה לכלל החברות הנסחרות בבורסה לניירות ערך חברות רווחיות בלבד

חציון אחוז התרומה מהרווח 2022	חציון אחוז התרומה מהרווח 2023	חציון אחוז התרומה מהרווח 2024	מספר חברות רווחיות תורמות 2024	
0.28%	0.53%	0.38%	182	חברות ציבוריות ברווח
0.37%	0.44%	0.54%	28	מדד תל אביב
0.49%	0.82%	0.56%	37	דירוג מעלה
0.73%	0.69%	אין מידע	219	חברות בין-לאומיות (מדד CECI)

• אחוז התרומה מהרווח של החברות הציבוריות בישראל בשנת 2024 הוא 0.38% בדומה לממוצע ב- 11 השנים האחרונות. זאת בהשוואה ל- 0.58% בשנת 2023 שבה אחוז התרומה מהרווח היה גבוה במיוחד לאור התגייסות חברות רבות לנוכח המלחמה. בשנת 2024 הרווח החציוני גדל והתרומה החציונית קטנה, כך שחציון אחוז התרומה מהרווח נמוך בהשוואה לשנה קודמת, ועדיין גבוה בהשוואה לנתון המקביל במרבית השנים הקודמות.

התרומות הגדולות מבין החברות הציבוריות בישראל, 2024

תרומה מעל 4 מיליון ₪

החברות המובילות בתרומה	סה"כ תרומה במיליוני ש"ח	אחוז התרומה מהרווח
פועלים	119.0	1.0
לאומי	80.0	0.5
דיסקונט	51.2	0.7
מזרחי טפחות	50.2	0.6
ICL	29.2	1.3
אלרוב נדלן	20.8	4.1
שטראוס	20.0	2.2
עזריאלי קבוצה	19.1	1.0
בזן	18.2	3.6
הראל השקעות	14.3	1.1
כלל עסקי ביטוח	14.0	1.3
בזק	13.2	0.9
הבינלאומי	13.0	0.3
הפניקס	11.0	0.4

• הנתונים המוצגים בטבלאות מתייחסים גם לתרומות בכסף וגם לתרומות בשווה כסף. במרבית המקרים אין פירוט לגבי החלוקה ביניהן.

התרומות הגדולות מבין החברות הציבוריות בישראל, 2024 המשך

תרומה מעל 4 מיליון ₪

התרומות הגדולות	סה"כ תרומה במיליוני ש"ח	אחוז התרומה מהרווח
שופרסל	10.0	1.2
מגדל ביטוח	9.7	1.0
רמי לוי	8.0	2.4
ש. שלמה החזקות	7.0	0.9
וילאר	6.6	1.4
טבע ישראל**	6.1	-
אלוני חץ	5.4	1.7
ביג	5.0	0.2
אלביט מערכות	4.7	0.4
דלתא	4.7	1.0
פוקס	4.7	0.9
לפידות	4.6	0.8

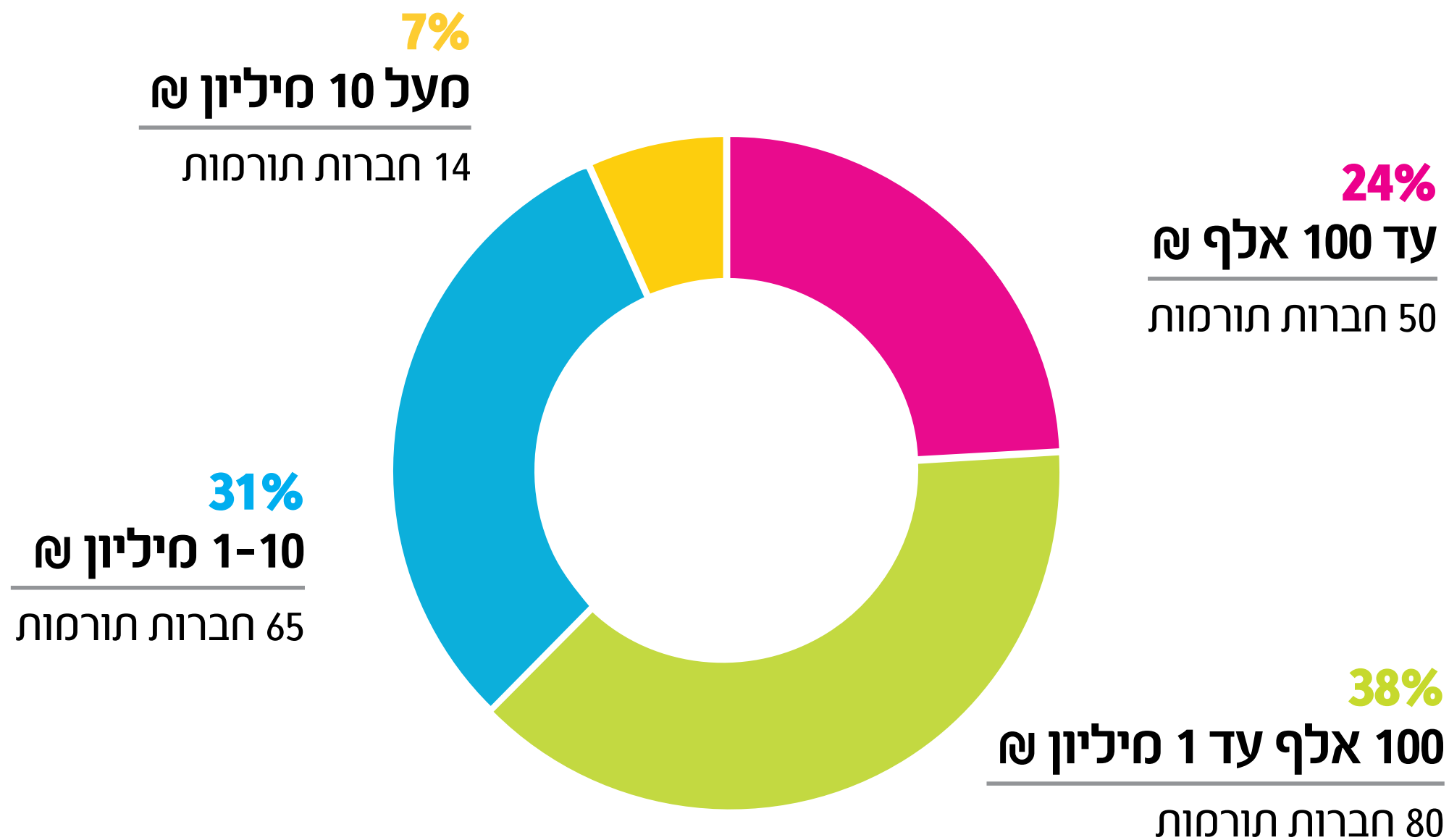
- נתונים המוצגים בטבלאות מתייחסים גם לתרומות בכסף וגם לתרומות בשווה כסף. במרבית המקרים אין פירוט לגבי החלוקה ביניהן.
- מעבר לתרומה של טבע ישראל, טבע העולמית תרמה סכום כספי של 14 מיליון ₪, ועוד 3.2 מיליארד ₪ בתרופות, מוצרים נוספים ושירותים.

החברות אשר הגדילו תרומה בין 2023 ל-2024

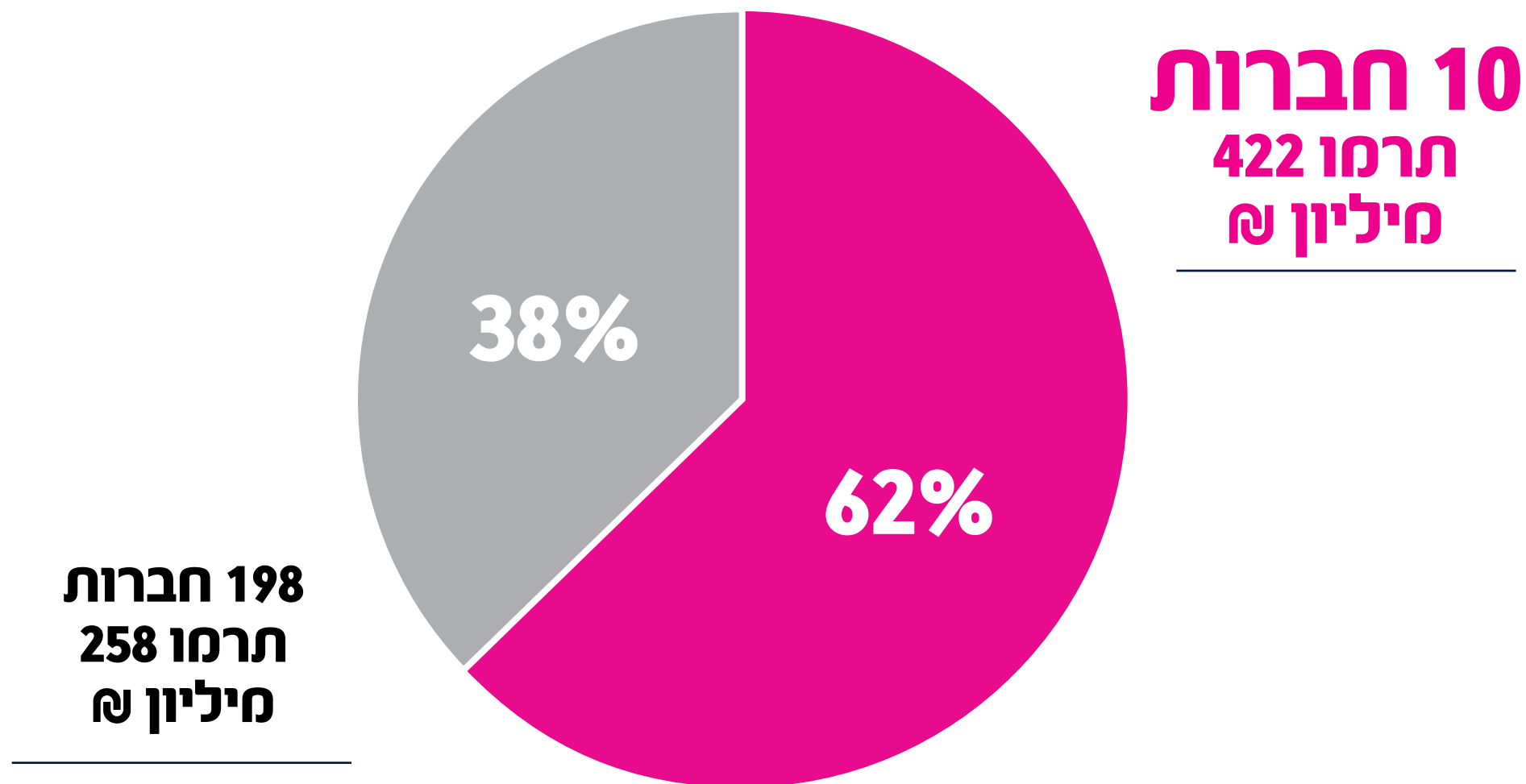
הנתונים במיליוני ₪, תנאים: התרומה גדלה ב-3 מיליון ₪ ויותר

החברות המובילות בתרומה	תרומה 2024	תרומה 2023	שינוי במיליוני ₪
פועלים	119.0	45.8	73.2
לאומי	80.0	52.0	28.0
מזרחי טפחות	50.2	33.1	17.1
כלל עסקי ביטוח	14.0	4.0	10.0
בזק	13.2	9.3	3.9
שופרסל	10.0	6.4	3.6
ICL	29.2	25.8	3.4
לפידות	4.6	1.4	3.2
ארית תעשיות	3.1	0.003	3.1

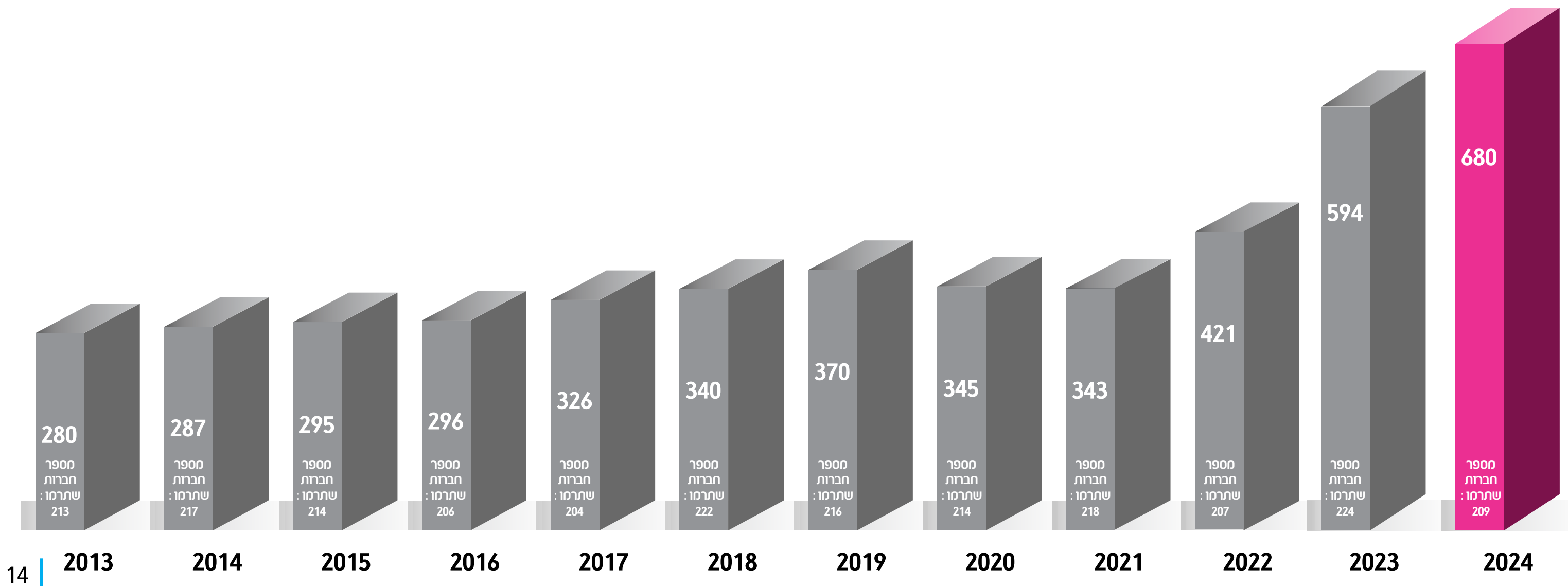
38% מהחברות תרמו מעל 1 מיליון ₪

10 התורמות הגדולות תרמו 62% מסך התרומות

סך התרומות של חברות ציבוריות בשנת 2024 גדל ב-14% בהשוואה לשנה קודמת. זאת לאחר גידול ב-41% בשנת 2023 הנתונים במיליוני ₪,

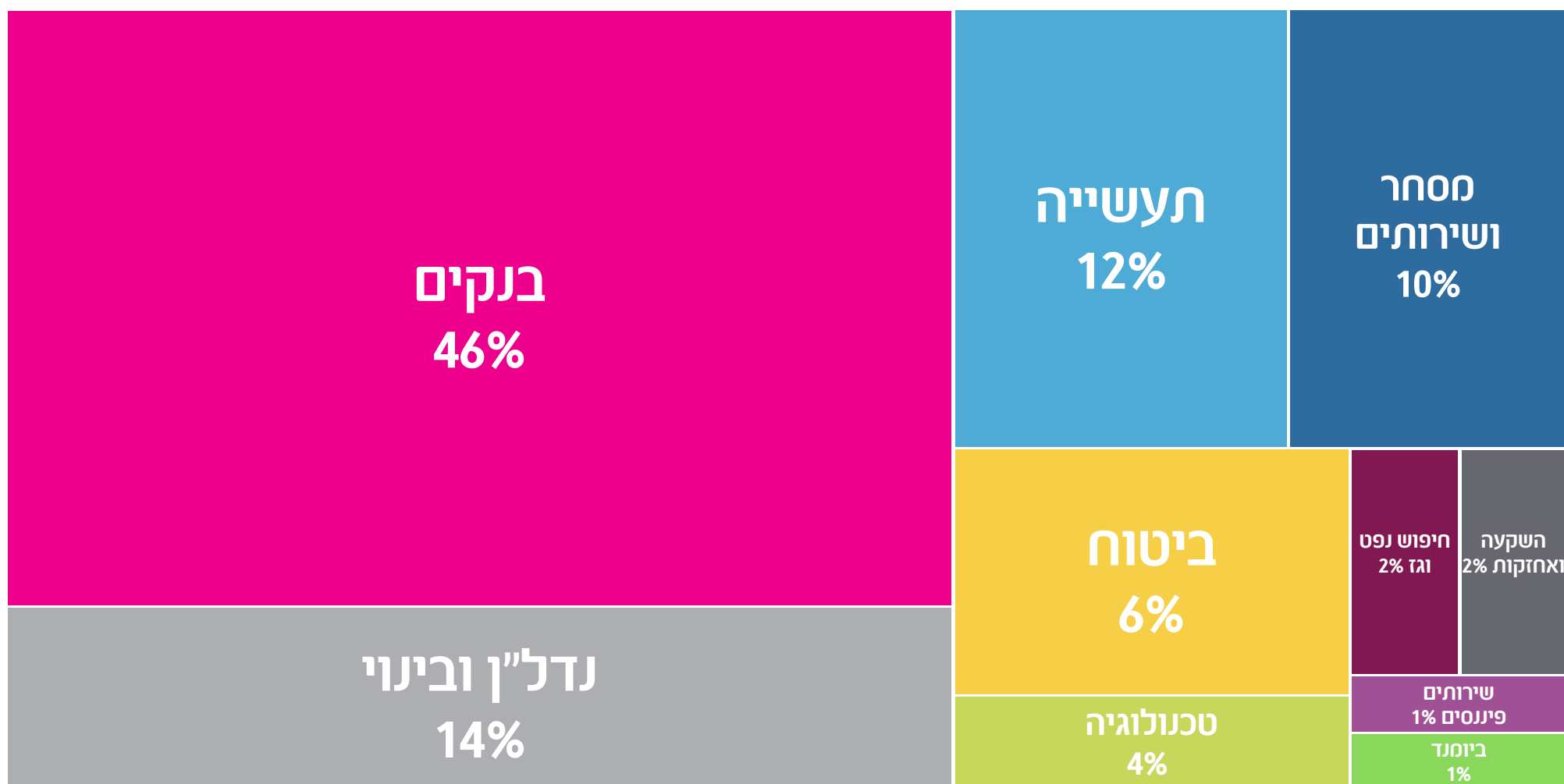
מלחמת חרבות ברזל

- ברבעון האחרון של שנת 2023 פרצה מלחמת "חרבות ברזל" בעקבות מאורעות שבעה באוקטובר. מבין החברות הציבוריות התורמות, 93 חברות התייחסו באופן מפורש למלחמה בדוחות 2023. בדוחות 2024, 64 חברות ציבוריות התייחסו למלחמה.
- התגייסות החברות לנוכח המלחמה: בשנת 2023, 34 חברות שלא תרמו בשנה קודמת הצטרפו למעגל התורמות ומתוכן 20 חברות המשיכו לתרום גם בשנת 2024. בשנת 2024 17 חברות הצטרפו למעגל התרומה.
- בשנת 2023, 125 חברות הגדילו את תרומותיהן בהשוואה ל-54 שהקטינו. זאת לעומת שנת 2024 שבה 71 חברות הגדילו תרומותיהן בהשוואה ל-112 שהקטינו.
- מבחינת היקף התרומות, בשנת 2024 הגידול בסך התרומות נובע בעיקר מהגידול בתרומותיהם של שלושה מהבנקים הגדולים (בסך הכל ב-118 מיליון ₪). לעומת זאת, בשנת 2023 הגידול המשמעותי בסך התרומות נבע גם מגידול של כ-70 מיליון ₪ בתרומות הבנקים, וגידול של כ-48 מיליון ₪ בתרומות החברות בענף נדל"ן ובינוי; וגם מגידול במספר החברות התורמות מעל 1 מיליון ₪: 78 חברות בשנת 2023, בהשוואה ל-59 חברות בשנת 2022 ובהשוואה למוצע של 50 חברות שתרמו מעל 1 מיליון ₪ בעשר השנים הקודמות. בשנת 2024 מספר החברות התורמות מעל 1 מיליון ₪ נותר 78.

השוואת דפוסי התרומה בין ענפי הכלכלה השונים

התפלגות תרומות חברות ציבוריות לפי ענף בשנת 2024

חציון אחוז התרומה מהרווח (לפני מס) בקרב החברות התורמות, לפי ענף

ענף	2024	2023	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016
ביומד	-	-	-	0.8%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%
ביטוח	0.54%	1.0%	0.9%	0.3%	0.5%	0.7%	0.8%	0.6%	1.1%
בנקים	0.54%	0.4%	0.3%	0.3%	0.7%	0.5%	0.5%	0.5%	0.7%
השקעה ואחזקות	0.38%	0.4%	0.1%	0.1%	0.2%	0.3%	0.3%	0.2%	0.2%
חיפוש נפט וגז	0.40%	0.2%	0.6%	0.2%	0.2%	0.2%	0.2%	0.0%	0.2%
טכנולוגיה	0.40%	0.4%	0.1%	0.2%	0.2%	0.3%	0.4%	0.5%	0.3%
מסחר ושירותים	0.37%	0.9%	0.4%	0.3%	0.4%	0.6%	0.3%	0.3%	0.4%
נדל"ן ובינוי	0.32%	0.4%	0.2%	0.1%	0.3%	0.2%	0.3%	0.3%	0.4%
שירותים פיננסיים	0.27%	0.4%	0.2%	0.3%	0.4%	0.3%	0.5%	0.4%	0.0%
תעשייה	0.44%	1.1%	0.4%	0.2%	0.2%	0.5%	0.5%	0.4%	0.4%

פירוט החברות התורמות המובילות לפי ענף כלכלי

א. ביטוח

עשר החברות הגדולות	סכום התרומה באלפי ₪	אחוז התרומה מהרווח
הראל השקעות	14,300	1.1%
כלל עסקי ביטוח	14,000	1.3%
הפניקס	11,000	0.4%
מגדל ביטוח	9,700	1.0%
אידיאיי ביטוח	14,000	0.5%
מנורה סב החז	1,520	0.1%
איילון ביטוח	583	0.3%

ב. בנקים

התורמות הגדולות	סכום תרומה באלפי ₪	אחוז תרומה מהרווח
פועלים	119,000	1.0%
לאומי	80,000	0.5%
דיסקונט	51,230	0.7%
מזרחי טפחות	50,200	0.6%
בינלאומי	13,000	0.3%
ירושלים	1,000	0.4%

ג. השקעה ואחזקות

התורמות הגדולות	סכום תרומה באלפי ₪	אחוז תרומה מהרווח
לפידות	4,567	0.8%
צור	3,630	0.7%
חברה לישראל	1,906	0.1%
מבטח שמיר	1,581	0.8%
אלקטרה	1,359	0.4%
אלקו	1,200	
ערד	1,130	1.0%
חברת הכשרת היישוב בישראל	813	0.2%
חירון	412	0.4%
שוהם ביזנס	374	0.7%
מובייל מקס-ס	360	

• חברות ללא נתון אחוז התרומה מהרווח סיימו את השנה בהפסד

ד. חיפוש נפט וגז

התורמות הגדולות	סכום תרומה באלפי ₪	אחוז תרומה מהרווח
רציו יהש	3,169	0.5%
א.ו.פי.סי	2,500	0.7%
ישראלקו יהש	2,188	0.3%
נפטא	2,188	0.2%
דור אלון	1,600	1.2%
נאוויטס פטרוליום יהש	997	1.7%
פז נפט	800	0.11%
דלק קבוצה	400	11.7%

ה. טכנולוגיה

התרומות הגדולות	סכום תרומה באלפי ₪	אחוז תרומה מהרווח
אלביט מערכות	4,719	0.4%
ארית תעשיות	3,124	4.9%
אנרג'יקס	3,089	1.6%
נייס	2,298	0.1%
אנלייט אנרגיה	2,150	0.7%
אראסאל	2,000	11.4%
מלם תים	1,130	1.0%
מטריקס	942	0.2%
וואן טכנולוגיות	850	0.3%
חילן	832	0.3%
קווליטאו	379	0.6%
דוראל אנרגיה	332	
ורידס אינווירונמנט	318	

• חברות ללא נתון אחוז התרומה מהרווח סיימו את השנה בהפסד

1. מסחר ושירותים

התורמות הגדולות	סכום תרומה באלפי ₪	אחוז תרומה מהרווח
בזק	13,200	0.9%
שופרסל	10,000	1.2%
רמי לוי	8,048	2.4%
ש. שלמה החזקות	7,000	0.9%
פוקס	4,719	0.9%
יוחננוף	3,419	1.2%
אל על	2,553	0.1%
קרוסו מוטורס	1,900	0.5%
דלק רכב	1,881	1.0%
גלוברנדס	1,757	1.9%
פרטנר	1,400	0.4%
ברימאג	1,331	3.8%
דיפלומט אחזקות	1,300	0.8%
טיב טעם	1,227	1.6%
פתאל החזקות	1,171	0.3%

ז. נדל"ן ובינוי

התרומות הגדולות	סכום תרומה באלפי ₪	אחוז תרומה מהרווח
אלרוב נדלן	20,771	4.1%
עזריאלי קבוצה	19,100	1.0%
וילאר	6,600	1.4%
אלוני חץ	5,400	1.7%
ביג	5,000	0.2%
מליסרון	4,000	2.0%
אמות	3,600	0.3%
גזית גלוב	3,300	1.9%
אזורים	2,607	1.2%
שיכון ובינוי	2,381	
קרסון נדל"ן	770,000	

ה. שירותים פיננסיים

התורמות הגדולות	סכום תרומה באלפי ₪	אחוז תרומה מהרווח
מיטב דש	3,000	0.8%
מור השקעות	1,856	1.3%
ישראכרט	1,800	0.5%
איביאי בית השק	1,600	0.5%
מימון ישיר	211	0.1%
שירותי בנק אוטומטיים	200	0.3%
אופל בלאנס	94	0.2%
ברקת קפיטל	77	0.3%
מניף	57	0.03%
פועלים איביאי	20	0.1%

ט. תעשייה

התרומות הגדולות	סכום תרומה באלפי ₪	אחוז תרומה מהרווח
ICL	29,176	1.3%
שטראוס	20,000	2.2%
בזן	18,235	3.6%
טבע ישראל**	6,060	
דלתא	4,741	1.0%
סנו	4,030	1.2%
קבוצת אקרשטיין	1,453	0.9%
שניב	1,257	4.8%
אנגל שלמה	1,000	
פלרם	864	0.3%

• חברות ללא נתון אחוז התרומה מהרווח סיימו את השנה בהפסד
** מעבר לתרומה של טבע ישראל, טבע העולמית תרמה סכום כספי של 14 מיליון ₪, ועוד 3.2 מיליארד ₪ בתרופות, מוצרים נוספים ושירותים.